

Luister, Israël!

Het 'Shema Yisrael' als het hart van discipelschap

Deuteronomium 6:4-9

Het 'Shema Yisrael' vormt het kloppende hart van de Joods geloofsbeleving. Het is een geloofsbelijdenis (en tegelijk ook een gebed) die dagelijks wordt herhaald: 'Shema Yisrael, Adonai eloheinu, Adonai echad'. Zo wordt ook steeds weer gevoeld dat het geloof in de ene ware God moet worden doorgegeven aan de volgende generatie. Hoe zijn wij daar als christelijke kerk mee bezig? Hoe ziet de geloofsopvoeding eruit (6-12 oktober is de landelijke Week van de Opvoeding)? Hoe maken we onze kinderen c.q. de volgende generatie tot leerlingen van Jezus? Het 'Shema Yisrael' kunnen we zien als het hart van alle discipelschap (vergelijk: Marcus 12:29-31).

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד:

Luisteren, liefhebben en lef hebben

Het eerste deel van het 'Shema' gaat over God. Luisteren naar hem is de essentie. Dat luisteren is bijzonder in de beeldcultuur (van toen en van nu). Bij de HEER begint altijd alles. Hij is de Enige. Dat was in een cultuur waarin polytheïsme (veelgodendom) de norm was, heel bijzonder. De HEER is de enige! Er zijn geen andere goden. En hij is de onze. Want de unieke God gaat een unieke relatie aan met zijn volk Israël en via het volk ook met de individuele gelovige. Niet het geloof in hem staat hier centraal, maar de liefde voor hem. Heb de HEER lief! Heb het lef ('lef' is Hebreeuws voor 'hart') om hem lief te hebben, en van hem te houden met alles (hart, ziel, kracht) wat in je is. Het dagelijks zeggen (belijdend bidden) van deze woorden betekent dat je elke dag opnieuw alles wat in je is aan hem geeft. We ontdekken ook dat liefde dus niet een gevoel is: liefde is een gebod, een keuze. Alle geboden die

we in gedachten moeten houden - waarmee vullen we ons denken? - zijn een uitwerking van dit ene gebod om lief te hebben. Het is de dagelijkse keuze van de ouders (de eerdere generatie) die het verschil maakt als het gaat om wat we doorgeven aan de kinderen (de volgende generatie): is de HEER de enige voor jou en heb je hem lief? Dat vraagt om lef!

Dagelijks leven met de HEER

Het 'inprenten' van de geboden gaat over (Bijbel in Gewone Taal): ervoor zorgen dat jullie kinderen ze goed leren en ze blijven herhalen. Opzeggen (en memoriseren) is misschien wel de beste manier. En dat niet op bijzondere, apart gezette momenten allereerst, maar midden in het dagelijkse leven, waar je maar bent. Het 'onderweg' zijn doet denken aan het discipelschapsgebod van Jezus (Matteüs 28:18-20): geloofsopvoeding is niets anders dan leerlingen maken, mensen die de enige God aanbidden, en die zich op hun beurt ook weer houden aan de geboden die Jezus geeft. In Jezus ontmoeten we de enige God en laat de HEER zich kennen als de altijd betrouwbare Vader die ons dag aan dag draagt en leidt. De liefde waartoe we worden opgeroepen is ten diepste het antwoord op de liefde waarmee God ons in Christus liefheeft. Dat mogen we overal (thuis en onderweg) en altijd (als we naar bed gaan en als we opstaan) ervaren én oefenen.

Concrete aanknopingspunten

We hebben zichtbare en tastbare tekens nodig om hier telkens aan te worden herinnerd. De Joden hadden en hebben hun *tefillien* en *mezoëza* met briefjes waarop de woorden van het 'Shema Yisraël' staan. Overal kwam je ze tegen: in je huis en in de stad. Want Gods wegwijzende woorden gáán over het hele leven: onze ontspanning, ons werk, ons lichaam, onze seksualiteit, ons man of vrouw zijn, ons denken, ons voelen, onze activiteiten, onze relaties. Wat zijn vandaag voor ons de concrete aanknopingspunten die ons eraan herinneren dat we de HEER met hart en ziel moeten liefhebben om dát door te geven aan de volgende generatie? Een opengeslagen bijbel (NBG, NBV, HSV of BGT) misschien?

Om te memoriseren

Deuteronomium 6:4-9

Marcus 12:29-31

Voor een geloofsgesprek

1. Welke Bijbelteksten ken jij uit je hoofd?
2. Welke zin uit het 'Shema Yisrael' vind je het belangrijkste? Waarom?
3. Welke andere 'goden' zijn er in je leven waardoor de HEER niet de enige is?
4. 'Tellen tot tien begint bij de Enige.' Wat wordt daarmee bedoeld?
5. Waarom kun je zeggen dat het 'Shema Yisrael' het hart van discipelschap vormt?
6. Hoe helpen we elkaar in de gemeente in de geloofsopvoeding (c.q. het discipelen maken) van de volgende generatie?
7. Wat zegt God door de preek tegen je? Wat ga je daarmee doen?

Om te bidden

Met heel mijn hart zoek ik u. Help mij om te doen wat u wilt.
(Psalm 119:10 - BGT)

Websites

www.josdouma.nl

www.mijnpreekplek.wordpress.com

www.ikteltottien.wordpress.com

